

економічного розвитку України. – 2014. – № 1. – С. 10-16.

2. Кондратюк Т. Державна політика підтримки малого бізнесу: зміст і механізм реалізації / Т. Кондратюк // Вісник Української Академії державного управління при Президенті України. – 2001. – № 4. – С. 69-83.

УДК 341.241

Козирєва В. П., к.ю.н., доцент,
Просіна О. Д., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

АСОЦІАЦІЯ З ЄС: ЗОНА ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ

Європейський Союз – один з провідних світових гравців, найбільший торговий та економічний блок на міжнародній арені, який прагне посилити свою економічну могутність та протистояти глобальним викликам сьогодення.

Серед міжнародних договорів, які укладає Європейський Союз із третіми країнами й міжнародними організаціями, особливу роль у залученні партнерів ЄС до європейської інтеграції відіграють угоди про асоціацію.

Європейська інтеграція була проголошена ключовим зовнішньополітичним пріоритетом України, що відкриває нові можливості для співпраці з розвиненими країнами світу, економічного розвитку, соціального прогресу, зміцнення позицій держави на міжнародній арені.

Основними причинами прагнення України до інтеграції з ЄС є: гарантія територіальної цілісності, гарантія прав людини та основних свобод, модернізація економіки; підвищення рівня життя та добробуту населення, залучення іноземних інвестицій, залучення новітніх технологій; подолання технічної відсталості, створення нових робочих місць, вихід на світові ринки, можливість вільного переміщення товарів, послуг, робочої сили, капіталу в межах ЄС, гармонізація національного законодавства до європейських стандартів [1].

Угода про асоціацію між Україною та ЄС є орієнтиром у впровадженні важливих внутрішніх трансформацій в Україні. Невід'ємною складовою Угоди є поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі Україна - ЄС, що стане інструментом економічної інтеграції. Поглиблена зона вільної торгівлі передбачає: лібералізацію торгівлі як товарами, так і послугами; лібералізацію руху капіталів та до певної міри – руху робочої сили.

В загальному розумінні зона вільної торгівлі – це тип міжнародної інтеграції, за якої в країнах-учасниках скасовуються митні збори і

кількісні обмеження у взаємній торгівлі. Тож Угода між Україною та ЄС також передбачає, в першу чергу, скасування експортних та імпорتنих мит.

Друга важлива складова зони вільної торгівлі – скасування технічних бар'єрів. Україна бере на себе зобов'язання привести свої стандарти у відповідність з технічними регламентами та системами стандартизації ЄС. Це дасть змогу українським компаніям торгувати з європейцями на таких же умовах, як і бізнесу всередині ЄС.

Гармонізація технічних стандартів сторін мінімізує нетарифні бар'єри, підвищить якість продукції на внутрішньому ринку України, а також сприятиме формуванню позитивного іміджу України на світових ринках як виробника якісних товарів.

Одна з основних умов участі в зоні вільної торгівлі – чесна конкуренція і рівні умови доступу до ринків. З одного боку, мова йде про боротьбу з такими антиконкурентними практиками як картелі, зловживання панівним становищем на ринку та антиконкурентні злиття, що каратимуться суворими санкціями. Для цього Україні необхідно наблизити своє законодавство у сфері конкуренції до норм ЄС.

З іншого боку, мова також йде про мінімізацію застосування державних захисних заходів (дотації експортним галузям, компенсаційні механізми для внутрішніх виробників тощо). Це не означає повну відмову від державної підтримки окремих галузей чи виробників. Однак це унеможливить деякі види допомоги із використанням державних ресурсів, що спотворюють конкуренцію через надання переваг окремим підприємствам або виробництво окремих товарів. Сторони щорічно інформуватимуть одна одну про загальний обсяг, види та галузевий розподіл державної допомоги, яка може вплинути на торгівлю між ними. Передбачається, що це підвищить прозорість надання державної допомоги та гарантуватиме більш чесне конкурентне середовище в Україні.

На відміну від класичних зон вільної торгівлі, глибока та всеохоплююча зона вільної торгівлі передбачає свободу заснування підприємницької діяльності. В тих галузях, де Україна приведе законодавство у відповідність до європейського, вітчизняні компанії отримуватимуть доступ до ринку ЄС, що є безпрецедентним рівнем інтеграції. Для європейської сторони процес наближення законодавства означатиме також, що інвестори з країн Євросоюзу матимуть в цих секторах таке ж законодавче поле для роботи в Україні, як і в ЄС. З одного боку, це дає можливість українським компаніям перейти зі статусу місцевих до міжнародних, з іншого – збільшить притік іноземних інвестицій до України [2].

Для України європейська інтеграція – це шлях до модернізації вітчизняних підприємств, залучення іноземних інвестицій та новітніх технологій, підвищення конкурентоспроможності української продукції,

отримання фінансових ресурсів для розвитку економіки, підвищення якості життя громадян, поліпшення системи охорони здоров'я, зміцнення верховенства права. Угода про асоціацію між Україною та ЄС – це шанс модернізації національної економіки.

Література

1. Кушнір Н. О. Асоціація Україна – ЄС: потенційні вигоди та можливі ризики для економіки України / Н. О. Кушнір, Б. І. Дяченко // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2014. – Вип. 2 (43). – С. 224-228.

2. ЄС-Україна: поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europa-torgivlia.org.ua/about-fta>.

УДК 346.14

Козирєва В. П., к.ю.н., доцент,
Розводовська М. А., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС – ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ

Угода про асоціацію – це входження України у спільний ринок ЄС, передусім економічна інтеграція. Громадяни України можуть претендувати на безвізовий режим з країнами ЄС.

Угода передбачає, що Україна стає учасницею спільного ринку – простору, де діють спільні правила, які регулюють вимоги до продукції. Таким чином, з одного боку Україна не матиме переваг члена ЄС (участь в інституціях ЄС, Шенгенському просторі, отримання великого фінансування з бюджету Євросоюзу), а з іншого - економічно стає начебто «частиною ЄС».

Важлива подія відбулася 12 вересня 2014 року – підписання у Брюсселі тристоронньої заяви України, ЄС та Росії, яка відтерміновує застосування економічної частини Угоди про Асоціацію до кінця 2015 року. Відтермінування стосується розділу 4 Угоди (щодо зони вільної торгівлі). Оскільки питання про зону вільної торгівлі та наближення законодавства України до ЄС – це компетенція ЄС в цілому, тож ратифікації Європарламенту достатньо. З 1 листопада Угода про Асоціацію набула чинності, але на дипломатичному сленгу це означає «попереднє застосування» (через неповну ратифікацію) та «часткове застосування» (через тристоронню заяву про відстрочення зони вільної торгівлі).

Ще до ратифікації Угоди, у квітні 2014 року ЄС запропонував Україні автономні торговельні преференції. Україна отримала від ЄС тарифні квоти на певну продукцію (пшеницю, кукурудзу, яловичину, ячмінь,